

රූකඩ කලාව ආශ්‍රිත උරුම කළමනාකරණය

කුමුතු මයුධා අංජලී, එම්.ඒ.ඩී.එල් දේශිකා මුණසිංහ, යසස්මි සමරකෝන්,
අනුරාධා පෙරේරා, සුරංග පුෂ්පකුමාර

පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.

රූකඩ යනු විශේෂයෙන් දැව, ඉටි, සම්, රෙදි, කඩදාසි හෝ වෙනත් අමුද්‍රව්‍ය යොදාගනිමින් සකසා ගනු ලබන මිනිස් හෝ නොමිනිස් සංකල්ප රූප විශේෂයකි. අතීතයේදී විවිධ අවශ්‍යතා පදනම් කොට ගනමින් මෙම රූකඩ නිර්මාණය කරගනු ලැබූවද වර්තමානයේදී භාවිතකරනු ලබන්නේ කලා මාධ්‍යයක් ලෙස පමණකි. මෙම රූකඩ සකසා ගනු ලබන අමුද්‍රව්‍ය අනුව රූකඩ වර්ග කිහිපයකි. ඒවා නූල් රූකඩ (String Puppets), රිටි රූකඩ (Rod Puppets), අත් රූකඩ (Glove Puppets), සෙවනැලි රූකඩ (Shadow Puppets) ආදී වශයෙන් පෙන්වාදිය හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ රූකඩ කලාවේ ආරම්භය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේදී එය එතරම් ඇතට දිව යන්නේ නැත. නමුත් රූකඩ හැසිරවීම පිළිබඳව මෙරට පුද්ගලයන් දැනසිටි බව මහාවංසය, පූජාවලිය වැනි මූලාශ්‍ර මගින් සනාථ වේ. වර්තමාන රූකඩ කලාව ආරම්භයේ පටන්ම ඒ සඳහා ප්‍රසිද්ධව පැවතියේ අම්බලන්ගොඩ, බලපිටිය, රන්දොඹේ, අහුන්ගල්ල වැනි ප්‍රදේශයන්ය. එකී පරම්පරාවල අවශේෂයෝ තවමත් මෙම ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව දක්නට ලැබෙන නමුත් පසුකාලයේ දී රැකිරක්ෂා කටයුතු, විවාහ සබඳතා ආදී හේතු සාධක නිසා දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශ කරා සංක්‍රමණය වූ මෙම පිරිස් එකී ප්‍රදේශවල ද මෙම නාට්‍යය සම්ප්‍රදාය ව්‍යාප්ත කිරීමට දායක වී තිබේ. ඒ අනුව ගාල්ල, මිරිස්ස, බුත්තල පැල්වත්ත, යක්කල, කළුතර, පානදුර ආදී ප්‍රදේශ නිදසුන් ලෙස පෙන්වාදිය හැකිය. මෙරට විශාලී යමින් පවතින උරුමයක් වන රූකඩ කලාව නගා සිටුවන්නටත් එය සංචාරක ආකර්ෂණයක් වශයෙන් ප්‍රවර්ධනය කරන්නටත් ගතයුතු පියවර පිළිබඳව මෙමගින් විමසීමට ලක් කෙරෙයි.

ප්‍රමුඛ පද : රූකඩ කලාව, අම්බලන්ගොඩ, උරුම කළමනාකරණය